Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 4. oktobra 2024*

„Predhodno odločanje – Kmetijstvo in ribištvo – Ekološki proizvodi – Uredba 2018/848 – Pravila ekološke pridelave – Člen 16 – Označevanje – Člen 30 – Izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo – Člen 33 – Logotip ekološke pridelave Evropske unije – Pogoji uporabe – Skladnost proizvoda z Uredbo 2018/848 – Člena 45 in 48 – Uvoz proizvodov iz tretje države, ki se dajejo v promet v Uniji kot ekološki proizvodi – Enakovrednost pravil pridelave te tretje države in pravil iz Uredbe 2018/848 – Uporaba logotipa ekološke pridelave tretje države“

V zadevi C-240/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 9. decembra 2022, ki je na Sodišče prispela 17. aprila 2023, v postopku

**Herbaria Kräuterparadies GmbH**

proti

**Freistaat Bayern,**

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, K. Jürimäe, predsednica senata, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi, predsedniki senatov, S. Rodin, sodnik, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, sodniki, I. Ziemele, sodnica, in M. Gavalec, sodnik,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodna tajnica: N. Mundhenke, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. marca 2024,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za družbo Herbaria Kräuterparadies GmbH H. Schmidt, Rechtsanwalt,

– za Freistaat Bayern C. Diroll, C. Novak in J. Vogel, agenti,

– za Evropski parlament I. Anagnostopoulou in U. Rösslein, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Svet Evropske unije L. Hamtcheva in R. Meyer, agenta,

– za Evropsko komisijo A. C. Becker in A. Dawes, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 18. junija 2024

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago, na eni strani, člena 16(1), člena 30(1) in (2), člena 33(1), člena 45(1), člena 48(1) in točke 2.2.2(f) dela IV Priloge II k Uredbi (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL 2018, L 150, str. 1) ter, na drugi strani, člena 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Herbaria Kräuterparadies GmbH (v nadaljevanju: Herbaria) in Freistaat Bayern (dežela Bavarska, Nemčija) zaradi prepovedi, da družba Herbaria uporabi logotip ekološke pridelave Evropske unije in izraze, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, pri dajanju mešanice sadnih sokov in zeliščnih izvlečkov, ki poleg ekoloških proizvodov vsebuje vitamine in železov glukonat, ki ne izvirajo iz ekološkega kmetovanja, v promet v Uniji.

## Pravni okvir

### *Uredba (ES) št. 834/2007*

3 Člen 23 Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL 2007, L 189, str. 1), naslovljen „Uporaba izrazov, ki se nanašajo na ekološko pridelavo“, je v odstavku 1 določal:

„Za namene te uredbe se šteje, da je proizvod označen z izrazi, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave, če so pri označevanju, v reklamnem gradivu ali poslovnih dokumentih takšen proizvod, njegove sestavine ali snovi za krmo opisani z izrazi, iz katerih lahko kupec sklepa, da so proizvod, njegove sestavine ali surovine za krmo pridobljeni v skladu s pravili iz te uredbe. Zlasti izrazi iz Priloge, njihove izpeljanke ali okrajšave kot sta ‚bio‘ in ‚eko‘, se lahko posamezno ali skupaj uporabljajo po vsej Skupnosti v katerem koli jeziku Skupnosti za označevanje in oglaševanje proizvoda, ki izpolnjuje zahteve, določene s to uredbo, ali v skladu z njo.

Za označevanje in oglaševanje živih ali nepredelanih kmetijskih proizvodov se lahko izraze, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave, uporabi samo, če so bile poleg tega vse sestavine tega proizvoda tudi pridelane v skladu z zahtevami, določenimi s to uredbo.“

4 Člen 33 Uredbe št. 834/2007, naslovljen „Uvoz proizvodov z enakovrednimi jamstvi“, je v odstavku 2 določal:

„Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 37(2) prizna tretje države, katerih sistem pridelave je v skladu z načeli in pravili pridelave, ki so enakovredna tistim iz naslovov II, III in IV, in katerih

nadzorni ukrepi so enako učinkoviti kot tisti iz naslovov V, ter lahko oblikuje seznam teh držav. Ocena enakovrednosti upošteva smernice CAC/GL 32 [direktive v zvezi s pridelavo, predelavo, označevanjem in trženjem ekološko pridelanih živil, ki jih je določila Komisija za Codex Alimentarius v okviru izvajanja skupnega programa Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) ter Svetovne zdravstvene organizacije (SZO)].

[…]“

### *Uredba (ES) št. 889/2008*

5 Člen 27 Uredbe Komisije (ES) št. 889/2008 z dne 5. septembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora (UL 2008, L 250, str. 1), naslovljen „Uporaba nekaterih proizvodov in snovi pri predelavi hrane“, je v odstavku 1 določal:

„Za namen člena 19(2)(b) Uredbe (ES) št. 834/2007 se razen vina pri predelavi ekološke hrane lahko uporabljajo samo naslednje snovi:

[…]

(f) minerali (vključno z elementi v sledeh), vitamini, aminokisline in mikrohranila so dovoljeni samo, kadar je njihova uporaba v živilih, katerih sestavni del so, zakonsko predpisana.“

### *Uredba (ES) št. 1235/2008*

6 Člen 7 Uredbe Komisije (ES) št. 1235/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav (UL 2008, L 334, str. 25) je v odstavku 1 določal:

„Komisija pripravi seznam priznanih tretjih držav v skladu s členom 33(2) Uredbe [št. 834/2007]. Seznam priznanih držav je določen v Prilogi III k tej uredbi. […]“

### *Izvedbena uredba (EU) št. 126/2012*

7 Z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 126/2012 z dne 14. februarja 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 glede dokazil in o spremembi Uredbe (ES) št. 1235/2008 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz Združenih držav Amerike (UL 2012, L 41, str. 5) so bile Združene države Amerike vključene na seznam priznanih tretjih držav iz Priloge III k Uredbi (ES) št. 1235/2008.

### *Uredba 2018/848*

8 V uvodnih izjavah 6, 9, 15, 17, 73, od 77 do 79, 93, 95, 96, 108 in 123 Uredbe 2018/848 je navedeno:

„(6) Glede na cilje politike Unije o ekološki pridelavi bi moral biti pravni okvir, oblikovan za izvajanje te politike, usmerjen v zagotavljanje poštene konkurence in pravilnega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi, v ohranjanje in upravičevanje zaupanja potrošnikov v proizvode, ki so označeni kot ekološki ter v zagotavljanje pogojev, v katerih se politika lahko nadalje razvija skladno z razvojem pridelave in trga.

[…]

(9) Zaradi dinamičnega razvoja ekološkega sektorja je v Uredbi Sveta [št. 834/2007] prepoznana potreba po prihodnjem pregledu pravil ekološke pridelave Unije, ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih z uporabo navedenih pravil. Rezultati tega pregleda, ki ga je izvedla Komisija, kažejo, da bi bilo treba pravni okvir Unije, ki ureja ekološko pridelavo, izboljšati, da bo vključeval pravila, ki bodo skladna z visokimi pričakovanji potrošnikov in dovolj jasna za tiste, ki so jim namenjena. Zato bi bilo treba Uredbo [št. 834/2007] razveljaviti in jo nadomestiti z novo uredbo.

[…]

(15) Raziskovalni projekti so pokazali, da je na trgu ekološke hrane ključno zaupanje potrošnikov. Dolgoročno lahko pravila, ki niso vredna zaupanja, ogrozijo zaupanje javnosti in privedejo do nedelovanja trga. Zato bi moral trajnostni razvoj ekološke pridelave v Uniji temeljiti na preudarnih pravilih pridelave, harmoniziranih na ravni Unije, ki bi morala zadovoljiti pričakovanja izvajalcev dejavnosti in potrošnikov glede kakovosti ekoloških proizvodov ter bi morala biti skladna z načeli in pravili iz te uredbe.

[…]

(17) Ta uredba bi morala biti podlaga za trajnostni razvoj ekološke pridelave in njenih pozitivnih učinkov na okolje, obenem pa bi morala zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga z ekološkimi proizvodi in pošteno konkurenco, s čimer bi kmetom pomagala do poštenega dohodka, vzpostavila zaupanje in zaščitila interese potrošnikov ter spodbudila kratke dobavne verige in lokalno pridelavo. Te cilje bi bilo treba doseči z upoštevanjem splošnih in specifičnih načel ter splošnih in podrobnih pravil ekološke pridelave.

[…]

(73) Za označevanje kmetijskih proizvodov in živil bi morala veljati splošna pravila iz Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL 2011, L 304, str. 18)], zlasti za določbe o preprečevanju označevanja, ki bi lahko zmedlo ali zavajalo potrošnike. Poleg tega bi bilo treba v tej uredbi sprejeti posebne določbe v zvezi z označevanjem ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve. Določbe bi morale ščititi tako interese izvajalcev dejavnosti, kar zadeva pravilno opredelitev njihovih proizvodov na trgu in delovanje pod pogoji poštene konkurence, kot tudi interese potrošnikov, tako da se jim omogoči premišljena izbira.

[…]

(77) Da bi se na celotnem trgu Unije zagotovila jasnost za potrošnike, bi moral biti logotip ekološke pridelave Evropske unije obvezen za vso predpakirano ekološko hrano, pridelano v Uniji. Prav tako bi bilo treba omogočiti, da se ta logotip prostovoljno uporablja za vse ekološke proizvode, ki niso predpakirani in so pridelani v Uniji, ter za vse ekološke proizvode, uvožene iz tretjih držav, ter v informativne in izobraževalne namene. Treba bi bilo določiti vzorec logotipa ekološke pridelave Evropske unije.

(78) Vseeno se zdi primerno, da se uporaba tega logotipa omeji na proizvode, ki vsebujejo samo ali skoraj samo ekološke sestavine, da potrošniki tako ne bi bili zavedeni glede ekološkosti celega proizvoda. Zato se ne bi smel uporabljati pri označevanju proizvodov iz preusmeritve ali predelanih proizvodov, pri katerih je ekoloških manj kot 95 % teže sestavin kmetijskega izvora.

(79) Potrošnike bi bilo treba ob uporabi logotipa ekološke pridelave Evropske unije obvestiti o kraju, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, da bi se odpravile morebitne nejasnosti o tem, ali ima proizvod poreklo v Uniji ali ne. V zvezi s tem bi moral biti na označbi proizvodov iz ekološke akvakulture dovoljen sklic na akvakulturo namesto sklica na kmetijstvo.

[…]

(93) Izkušnje z ureditvijo uvoza ekoloških proizvodov v Unijo v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007 so pokazale, da obstaja potreba po reviziji navedene ureditve, s katero bi se odzvali na pričakovanja potrošnikov, da uvoženi ekološki proizvodi izpolnjujejo standarde, enakovredne standardom Unije, ekološkim proizvodom Unije pa zagotovili boljši dostop do mednarodnega trga. Poleg tega je treba zagotoviti jasnost v zvezi s pravili, ki se uporabljajo za izvoz ekoloških pridelkov, zlasti z uvedbo izvoznih certifikatov za ekološke proizvode.

[…]

(95) Ohraniti bi bilo treba možnost, da imajo ekološki proizvodi dostop do trga Unije, čeprav taki proizvodi niso skladni s pravili Unije o ekološki pridelavi, temveč prihajajo iz tretjih držav, katerih sistemi ekološke pridelave in nadzora so bili priznani kot enakovredni sistemom Unije. Vendar bi bilo treba priznavanje enakovrednosti tretjih držav, kot je določeno v Uredbi [št. 834/2007], odobriti le z mednarodnimi sporazumi med Unijo in tistimi tretjimi državami, s katerimi bi se prizadevalo za vzajemno priznavanje enakovrednosti za Unijo.

(96) Tretje države, priznane za namen enakovrednosti na podlagi Uredbe [št. 834/2007], bi morale biti tako priznane tudi na podlagi te uredbe, in sicer v omejenem obdobju, potrebnem za nemoten prehod na shemo priznavanja na podlagi mednarodnega sporazuma, pod pogojem, da še naprej zagotavljajo enakovrednost svojih pravil ekološke pridelave in pravil o nadzoru z ustreznimi veljavnimi pravili Unije ter da izpolnjujejo vse zahteve v zvezi z nadzorom njihovega priznavanja s strani Komisije. Navedeni nadzor bi moral temeljiti zlasti na letnih poročilih, ki jih te priznane tretje države pošljejo Komisiji.

[…]

(108) Določiti je treba ukrepe za zagotovitev nemotenega prehoda na pravni okvir, ki ureja uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve v Unijo, kot ga spreminja ta uredba.

[…]

(123) Ker ciljev te uredbe, zlasti poštene konkurence in ustreznega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi ter zagotavljanja zaupanja potrošnikov v te proizvode in logotip ekološke pridelave Evropske unije, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebne harmonizacije pravil ekološke pridelave lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 [PEU]. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.“

9 Uredbo 2018/848 sestavlja devet poglavij, od katerih poglavje I z naslovom „Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov“ vsebuje člene od 1 do 3, poglavje III z naslovom „Pravila pridelave“ člene od 9 do 29, poglavje IV z naslovom „Označevanje“ člene od 30 do 34 in poglavje VII z naslovom „Trgovina s tretjimi državami“ člene od 44 do 49.

10 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta uredba se uporablja za naslednje proizvode, ki izhajajo iz kmetijstva, vključno z akvakulturo in čebelarstvom, kot so našteti v Prilogi I k PDEU, in za proizvode, ki izhajajo iz takšnih proizvodov, kadar so ti proizvodi pridelani, pripravljeni, označeni, distribuirani, dani v promet ali uvoženi v Unijo ali izvoženi iz nje, ali so za to predvideni:

(a) živi ali nepredelani kmetijski proizvodi, vključno s semeni in drugim rastlinskim razmnoževalnim materialom;

(b) predelani kmetijski proizvodi, namenjeni za hrano;

(c) krma.

[…]“

11 Člen 3 navedene uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(64) ‚enakovrednost‘ pomeni doseganje enakih ciljev in izpolnjevanje enakih načel z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti;

[…].“

12 Člen 16 iste uredbe, naslovljen „Pravila pridelave za predelano hrano“, določa:

„1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano hrano, delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili pridelave iz dela IV Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.

[…]

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi tehnike, ki so dovoljene pri predelavi živil.

[…]“

13 Člen 30 Uredbe 2018/848, naslovljen „Uporaba izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo“, določa:

„1. V tej uredbi se šteje, da je proizvod označen z izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, če so pri označevanju, v oglasnem gradivu ali poslovnih dokumentih takšen proizvod, njegove sestavine ali posamična krmila, uporabljena v pridelavi, opisani z izrazi, iz katerih lahko kupec sklepa, da so proizvod, sestavine ali posamična krmila pridelani v skladu s to uredbo. Zlasti se lahko izrazi iz Priloge IV in njihove izpeljanke ter pomanjševalnice, kot sta ‚bio‘ in ‚eko‘, posamično ali skupaj, uporabljajo po vsej Uniji in v katerem koli jeziku iz navedene priloge za označevanje in oglaševanje proizvodov iz člena 2(1), ki so skladni s to uredbo.

2. V zvezi s proizvodi iz člena 2(1) se izrazi iz odstavka 1 tega člena ne uporabljajo nikjer v Uniji in v nobenem jeziku iz Priloge IV za označevanje, oglasno gradivo ali poslovne dokumente proizvoda, ki ni skladen s to uredbo.

[…]“

14 Člen 32 te uredbe, naslovljen „Obvezne navedbe“, v odstavku 2 določa:

„Če se uporabi logotip ekološke pridelave Evropske unije, se v istem vidnem polju kot logotip navede tudi kraj, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, v eni od naslednjih oblik, kot je ustrezno:

(a) ‚kmetijstvo EU‘, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v Uniji;

(b) ‚kmetijstvo izven EU‘, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v tretjih državah;

(c) ‚kmetijstvo EU/izven EU‘, če je bil del surovin kmetijskega izvora pridelan v Uniji, del pa v tretjih državah.

[…]“

15 Člen 33 navedene uredbe, naslovljen „Logotip ekološke pridelave Evropske unije“, določa:

„1. Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporabi pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.

[…]

2. Razen kadar se uporablja v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1, je logotip ekološke pridelave Evropske unije uradno potrdilo v skladu s členoma 86 in 91 Uredbe (EU) 2017/625 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU)

št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL 2017, L95, str. 1)].

[…]

5. Nacionalni in zasebni logotipi se lahko uporabijo pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.

[…]“

16 Člen 45 Uredbe 2018/848, naslovljen „Uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve“, v odstavku 1 določa:

„Proizvod se lahko uvozi iz tretje države za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod ali kot proizvod iz preusmeritve, če so izpolnjeni vsi od treh naslednjih pogojev:

(a) proizvod je proizvod iz člena 2(1);

(b) velja eno od naslednjega:
   (i) proizvod je skladen s poglavji II, III in IV te uredbe in vsi izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti iz člena 36, vključno z izvozniki v zadevni tretji državi, so bili predmet nadzora s strani nadzornih organov ali izvajalcev nadzora, priznanih v skladu s členom 46, ter ti organi ali izvajalci nadzora izdajo vsem izvajalcem dejavnosti, skupinam izvajalcev dejavnosti in izvoznikom certifikat, ki potrjuje, da so skladni s to uredbo;
   (ii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 47, je ta proizvod skladen s pogoji iz zadevnega trgovinskega sporazuma ali
   (iii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48, ta proizvod izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora te tretje države ter je uvožen s certifikatom o kontrolnem pregledu, ki potrjuje skladnost in ga izdajo pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora te tretje države, in

(c) izvajalci dejavnosti v tretjih državah so zmožni uvoznikom in nacionalnim organom v Uniji in teh tretjih državah kadar koli predložiti informacije, ki omogočajo identifikacijo izvajalcev dejavnosti, ki so njihovi dobavitelji, in nadzornih organov ali izvajalcev nadzora teh dobaviteljev, da se zagotovi sledljivost zadevnega ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve. Te informacije so na voljo tudi nadzornim organom in izvajalcem nadzora uvoznikov.“

17 Člen 47 te uredbe, naslovljen „Enakovrednost v okviru trgovinskega sporazuma“, določa:

„Priznana tretja država iz točke (b)(ii) člena 45(1) je tretja država, ki jo je Unija v okviru trgovinskega sporazuma priznala kot državo s sistemom pridelave, ki izpolnjuje enake cilje in načela z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti kot pravila Unije.“

18 Člen 48 navedene uredbe, naslovljen „Enakovrednost v okviru Uredbe (ES) št. 834/2007“, določa:

„1. Priznana tretja država iz točke (b)(iii) člena 45(1) je tretja država, ki je bila priznana za namen enakovrednosti na podlagi člena 33(2) Uredbe [št. 834/2007], vključno z državami, priznanimi na podlagi prehodnega ukrepa iz člena 58 te uredbe.

To priznanje preneha veljati 31. decembra 2025.

2. Komisija na podlagi letnih poročil, ki ji jih tretje države iz odstavka 1 vsako leto pošljejo do 31. marca ter v katerih poročajo o izvajanju in uveljavljanju nadzornih ukrepov, ki so jih vzpostavile, in ob upoštevanju drugih prejetih informacij zagotavlja ustrezen nadzor nad priznanimi tretjimi državami z rednimi pregledi njihovih priznanj. Komisija lahko za ta namen države članice zaprosi za pomoč. Narava nadzora se določi na podlagi ocene verjetnosti za neskladje, pri čemer se upoštevajo zlasti obseg izvoza v Unijo iz zadevne tretje države, rezultati dejavnosti spremljanja in nadzora, ki jih izvaja pristojni organ, ter rezultati predhodnega nadzora. Komisija redno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu [Evropske unije] o rezultatih pregleda.

[…]“

19 Priloga II k isti uredbi vsebuje del IV o pravilih za pridelavo predelane hrane. Točka 2.2.2 tega dela IV določa:

„Pri predelavi hrane se lahko uporabijo naslednji proizvodi in snovi:

[…]

(f) minerali (vključno z elementi v sledeh), vitamini, aminokisline in mikrohranila, če:
   (i) je njihova uporaba v hrani za običajno prehrano ‚neposredno zakonsko predpisana‘ v smislu, da je neposredno zakonsko predpisana z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, ki je združljivo s pravom Unije, tako da hrane sploh ni mogoče dati v promet kot hrane za običajno prehrano, če aminokisline, vitamini, minerali ali mikrohranila niso dodani; […]

[…].“

20 Priloga IV k Uredbi 2018/848, naslovljena „Izrazi iz člena 30“, določa:

„BG: биологичен

ES: ecológico, biológico, orgánico

CS: ekologické, biologické

DA: økologisk

DE: ökologisch, biologisch

ET: mahe, ökoloogiline

EL: βιολογικό

EN: organic

FR: biologique

GA: orgánach

HR: ekološki

IT: biologico

LV: bioloģisks, ekoloģisks

LT: ekologiškas

LU: biologesch, ökologesch,

HU: ökológiai

MT: organiku

NL: biologisch

PL: ekologiczne

PT: biológico

RO: ecologic

SK: ekologické, biologické

SL: ekološki

FI: luonnonmukainen

SV: ekologisk.“

### *Uredba (EU) 2020/1693*

21 V uvodni izjavi 7 Uredbe (EU) 2020/1693 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. novembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) 2018/848 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede datuma začetka njene uporabe in nekaterih drugih datumov iz navedene uredbe (UL 2020, L 381, str. 1) je navedeno:

„Pandemija COVID-19 in povezana javnozdravstvena kriza pomenita izziv brez primere tudi za tretje države in izvajalce dejavnosti s sedežem v tretjih državah. Posledično je za tretje države, ki so bile v skladu s členom 33(2) Uredbe Sveta [št. 834/2007] priznane kot enakovredne, primerno, da se datum izteka veljavnosti njihovega priznanja podaljša za eno leto do 31. decembra 2026, tako da bodo take tretje države imele dovolj časa za spremembo svojega statusa bodisi s sklenitvijo trgovinskega sporazuma z Unijo bodisi z zagotavljanjem, da njihovi izvajalci dejavnosti v celoti upoštevajo Uredbo [2018/848], brez nepotrebnih motenj v trgovini z ekološkimi proizvodi.“

22 Člen 1 te uredbe določa:

„Uredba [2018/848] se spremeni:

[…]

(2) v drugem pododstavku člena 48(1) se datum ‚31. decembra 2025‘ nadomesti z ‚31. decembra 2026‘;

[…].“

## Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

23 Družba Herbaria proizvaja pijačo, imenovano „Blutquick“, ki jo sestavlja mešanica sadnih sokov in zeliščnih izvlečkov ekološke pridelave. Sestavni del te pijače, ki se trži kot prehransko dopolnilo, so tudi vitamini, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat. Na embalaži so logotip ekološke pridelave Evropske unije, nacionalni pečat ekološke pridelave in sklicevanje na izvor sestavin iz „nadzorovane ekološke pridelave“.

24 Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (bavarski deželni zavod za kmetijstvo, Nemčija) je z odločbo z dne 18. januarja 2012 družbi Herbaria med drugim naložil, naj do 1. decembra 2012 pri označevanju, oglaševanju in trženju proizvoda „Blutquick“ odstrani sklicevanje na ekološko pridelavo, ki je varovano na podlagi člena 23 Uredbe št. 834/2007, z obrazložitvijo, da se na podlagi določb te uredbe in člena 27(1)(f) Uredbe št. 889/2008 predelanim proizvodom, ki so označeni z izrazom „ekološko“, vitamini in minerali lahko dodajo samo, kadar je njihova uporaba zakonsko predpisana. Po mnenju bavarskega deželnega zavoda za kmetijstvo naj to za proizvod „Blutquick“ ne bi veljalo.

25 Družba Herbaria je zoper to odločbo vložila tožbo pri Bayerisches Verwaltungsgericht München (bavarsko upravno sodišče v Münchnu, Nemčija), ki je Sodišču predložilo vprašanja za predhodno odločanje o razlagi tega člena 27(1)(f).

26 Glede na odgovore na ta vprašanja, ki jih je Sodišče podalo v sodbi z dne 5. novembra 2014, Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:2335), je Bayerisches Verwaltungsgericht München (bavarsko upravno sodišče v Münchnu) tožbo družbe Herbaria zavrnilo.

27 Pritožba zoper to odločbo je bila zavrnjena s sodbo z dne 29. julija 2021, zoper katero je družba Herbaria vložila revizijo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče.

28 To sodišče navaja, da iz nacionalne sodne prakse izhaja, da mora to sodišče, ker je odločba bavarskega deželnega zavoda za kmetijstvo z dne 18. januarja 2012 upravni akt s trajnim učinkom, o sporu, ki mu je predložen, odločiti na podlagi prava, ki se uporablja v trenutku, ko odloča. Zato naj se v tem sporu Uredba št. 834/2007 ne bi več uporabljala *ratione temporis*, saj jo je nadomestila Uredba 2018/848.

29 Družba Herbaria pred predložitvenim sodiščem ne izpodbija več, da dodajanje vitaminov in mineralov v Blutquick ni zakonsko predpisano in da zato ta proizvod ni v skladu s členom 16(1) Uredbe 2018/848 in točko 2.2.2(f)(i) dela IV Priloge II k tej uredbi, ki je v bistvu nadomestila člen 27(1)(f) Uredbe št. 889/2008. Tako po mnenju predložitvenega sodišča ni sporno, da členi 33(1), 33(5) in 30(1) Uredbe 2018/848 družbi Blutquick prepovedujejo uporabo logotipa ekološke pridelave Evropske unije, nacionalnega pečata ekološke pridelave in izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo.

30 Vendar družba Herbaria trdi, da v skladu s to zadnjo uredbo za živilo, primerljivo z Blutquickom, uvoženo iz Združenih držav Amerike, taka prepoved ne velja.

31 Po sporazumu, sklenjenem leta 2012 z izmenjavo pisem med Komisijo in US Department of Agriculture (ameriško ministrstvo za kmetijstvo), naj bi bile namreč Združene države Amerike v skladu s členom 33(1) Uredbe št. 834/2007 vključene na seznam tretjih držav, katerih pravila pridelave so enakovredna tistim iz te uredbe. Na podlagi zdaj člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 naj bi ta vključitev omogočala, da se proizvodi s poreklom iz Združenih držav, ki konkurirajo proizvodom, ki jih trži družba Herbaria, dajo v promet v Uniji kot ekološki proizvodi. Ti naj bi lahko nosili logotip ekološke pridelave Evropske unije in izraze, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, pod edinim pogojem, da spoštujejo pravila pridelave te tretje države, torej tudi če niso v skladu s pravili pridelave, ki so določena v pravu Unije. Po mnenju družbe Herbaria naj bi to pomenilo različno obravnavanje, ki je v nasprotju s členom 20 Listine.

32 Dežela Bavarska meni, da družba Herbaria Uredbo 2018/848 razlaga napačno in da je proizvod iz Združenih držav v resnici lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije le, če je skladen s pravili pridelave iz te uredbe, tako da se proizvod, proizveden v Uniji, nikakor ne obravnava drugače.

33 Predložitveno sodišče najprej dvomi o tem, ali je proizvod, uvožen iz Združenih držav, lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, čeprav ne izpolnjuje povsem zahtev iz Uredbe 2018/848.

34 Če bi dejansko bilo tako, se nato sprašuje, ali ne bi to pomenilo različnega obravnavanja v smislu člena 20 Listine in ali bi bilo v tem primeru takega različnega- obravnavanja mogoče upravičiti s priznavanjem enakovrednosti pravil s področja pridelave in nadzora, ki veljajo v Združenih državah za zadevne proizvode, ali s ciljem olajševanja trgovine, ki se uresničuje s tem priznavanjem enakovrednosti.

35 Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da se podobno postavlja vprašanje v zvezi z uporabo izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, določeno v členu 30(1) Uredbe 2018/848.

36 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 33(1) Uredbe […] 2018/848 razlagati tako, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije sme uporabljati za predelano hrano, ki se pod pogoji iz člena 45(1) [te uredbe] uvozi za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod, ki pa, ker poleg rastlinskih proizvodov vsebuje minerale in vitamine nerastlinskega izvora, ne izpolnjuje zahtev iz člena 16(1) [navedene uredbe] v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f)?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: Ali iz člena 20 Listine […] izhaja, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije sme uporabljati za predelano hrano, če ta prihaja iz Evropske unije in izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) Uredbe […] 2018/848, ne izpolnjuje pa zahtev člena 16(1) [te uredbe] v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f)?

3. Ali iz člena 20 Listine […] izhaja, da se sme tako predelano hrano, ki prihaja iz Evropske unije, v skladu s členom 30(1) Uredbe (EU) 2018/848 označiti z izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ne da bi se zanjo uporabljal logotip ekološke pridelave Evropske unije?“

**Predlog za ponovno odprtje ustnega dela postopka**

37 Družba Herbaria je po razglasitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Sodišča vložila 26. junija 2024, predlagala ponovno odprtje ustnega dela postopka.

38 Družba Herbaria v utemeljitev svojega predloga navaja, da sklepni predlogi generalnega pravobranilca vsebujejo številne netočne pravne in dejanske okoliščine, ki bi lahko bile zavajajoče za Sodišče. Stranki v postopku v glavni stvari ali zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije poleg tega na obravnavi niso razpravljali o teh okoliščinah, ki naj bi bile po mnenju generalnega pravobranilca odločilne za odgovor na vprašanja za predhodno odločanje.

39 Tako naj bi generalni pravobranilec na eni strani napačno trdil, da obstajajo „navedbe, ki spremljajo“ logotip ekološke pridelave Evropske unije, ki navajajo poreklo surovin in kraj proizvodnje proizvoda, tako da je potrošnik ob uporabi tega logotipa vedno obveščen o tem, da proizvod izvira iz Združenih držav. Na drugi strani naj bi generalni pravobranilec napačno razlagal smernice Codex Alimentarius iz člena 33(2) Uredbe št. 834/2007.

40 Na prvem mestu je treba spomniti, da je v skladu s členom 252, drugi odstavek, PDEU dolžnost generalnega pravobranilca, da popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepne predloge o zadevah, pri katerih je v skladu s Statutom Sodišča Evropske unije zahtevano njegovo sodelovanje. Sodišča ne zavezujejo niti ti sklepni predlogi niti obrazložitev, na podlagi katere je generalni pravobranilec prišel do njih (sodba z dne 18. januarja 2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, točka 36 in navedena sodna praksa).

41 Spomniti je treba tudi, da Statut Sodišča Evropske unije in Poslovnik Sodišča ne določata možnosti, da bi stranke v postopku v glavni stvari in zainteresirani subjekti iz člena 23 tega statuta podali odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca. Zato nestrinjanje stranke v postopku v glavni stvari ali zainteresiranega subjekta s sklepnimi predlogi generalnega pravobranilca, ne glede na vprašanja, ki jih ta preizkusi v njih, samo po sebi ne more biti razlog, ki bi upravičeval ponovno odprtje ustnega dela postopka (glej v tem smislu sodbo z dne 18. januarja 2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, točka 37 in navedena sodna praksa).

42 Družba Herbaria torej svojega predloga za ponovno odprtje ustnega dela postopka ne more veljavno utemeljiti s tem, da kritizira utemeljenost nekaterih odlomkov sklepnih predlogov, ki jih je predstavil generalni pravobranilec.

43 Na drugem mestu, Sodišče lahko na podlagi člena 83 svojega poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča, ali če je treba v zadevi odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke ali zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije niso razpravljali.

44 V obravnavani zadevi pa je treba poudariti, da so zainteresirani subjekti, ki so sodelovali v tem postopku, lahko med pisnim in ustnim delom tega postopka predstavili pravne okoliščine, za katere so menili, da so upoštevne za to, da lahko Sodišče razloži določbe prava Unije, ki so predmet vprašanj predložitvenega sodišča. Zato Sodišče meni, da ima na voljo vse potrebne

elemente za odločanje o tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe in da nobeden od elementov, na katere se sklicuje družba Herbaria v utemeljitev svojega predloga za ponovno odprtje ustnega dela postopka, ne upravičuje ponovnega odprtja na podlagi člena 83 Poslovnika.

45 V teh okoliščinah Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca meni, da ni treba odrediti ponovnega odprtja ustnega dela postopka.

## Vprašanja za predhodno odločanje

### *Prvo vprašanje*

46 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča mora Sodišče v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, uvedenega s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču dati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu bila predložena To, da je nacionalno sodišče vprašanje za predhodno odločanje formalno oblikovalo tako, da se je sklicevalo na nekatere določbe prava Unije, Sodišča ne ovira, da temu sodišču poda vse elemente razlage, ki bi mu lahko koristili pri odločanju o zadevi, ki mu je bila predložena, ne glede na to, ali se je v besedilu svojih vprašanj nanje sklicevalo ali ne. V zvezi s tem mora Sodišče iz vseh elementov, ki jih je predložilo nacionalno sodišče, in zlasti iz obrazložitve predložitvene odločbe razbrati elemente prava Unije, ki jih je treba razložiti ob upoštevanju predmeta spora (sodba z dne 21. septembra 2023, Juan, C-164/22, EU:C:2023:684, točka 24 in navedena sodna praksa).

47 Predložitveno sodišče v prvem vprašanju omeni le člen 33(1) Uredbe 2018/848, ki ureja uporabo logotipa ekološke pridelave Evropske unije. Vendar iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in zlasti iz obrazložitve, ki se nanaša na tretje vprašanje, izhaja, da to sodišče meni, da se prvo vprašanje na podoben način postavlja v zvezi s členom 30(2) te uredbe, ki ureja uporabo izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo.

48 Da bi se torej predložitvenemu sodišču zagotovil koristen odgovor, je treba upoštevati, da to sodišče s svojim prvim vprašanjem v bistvu želi izvedeti, ali je treba člen 30(2) in člen 33(1) Uredbe 2018/848 razlagati tako, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije in izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, lahko uporabljajo za predelano hrano, ki se uvozi iz tretje države pod pogoji iz člena 45(1)(b)(iii) in člena 48(1) te uredbe, da se da v promet v Uniji kot ekološki proizvod, čeprav ta hrana, ker vsebuje minerale in vitamine nerastlinskega izvora, ne izpolnjuje pogojev iz člena 16(1) te uredbe v povezavi s točko 2.2.2(f) dela IV Priloge II k tej uredbi.

*Uporaba logotipa za ekološko pridelavo Evropske unije in izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo*

49 Najprej je treba poudariti, da se Uredba 2018/848 v skladu z njenim členom 2(1) uporablja za proizvode, ki jih zajema ta določba, zlasti če so pridelani v Uniji ali uvoženi v Unijo ali so za to predvideni.

50 Vendar sta v skladu z besedilom člena 30(2) in člena 33(1) te uredbe uporaba izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, in uporaba logotipa za ekološko pridelavo Evropske unije dovoljena le za proizvode, ki so skladni s to uredbo.

51 To besedilo tako nakazuje, kot je generalni pravobranilec poudaril v točkah od 67 do 72 sklepnih predlogov, da se ti izrazi in ta logotip lahko uporabljajo za ekološke proizvode, ne glede na to, ali so pridelani v Uniji ali uvoženi iz tretje države, da bi se dali v promet v Uniji kot ekološki proizvodi, le če izpolnjujejo zahteve iz navedene uredbe, zlasti iz njenih poglavij II in III.

52 Glede na to je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča treba za razlago določb prava Unije upoštevati ne le izraze iz teh določb, ampak tudi njihov kontekst in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del so (sodba z dne 29. julija 2024, Belgian Association of Tax Lawyers in drugi, C-623/22, EU:C:2024:639, točka 94 in navedena sodna praksa).

53 Kar zadeva na prvem mestu ta kontekst, je treba poudariti, da Uredba 2018/848 uvaja razlikovanje med proizvodi, pridelanimi v Uniji, in proizvodi, uvoženimi iz tretje države, da bi se jih dalo v promet v Uniji kot ekološke proizvode.

54 Na eni strani mora zlasti predelana hrana, pridelana v Uniji, v skladu s členom 16(1) te uredbe upoštevati podrobna pravila pridelave iz dela IV Priloge II k tej uredbi in iz izvedbenih aktov iz člena 16(3) te uredbe.

55 Na drugi strani člen 45 Uredbe 2018/848 določa kumulativne pogoje, ki jih mora izpolnjevati proizvod, ki ni pridelan v Uniji, da se lahko uvozi iz tretje države in da v promet v Uniji kot ekološki proizvod.

56 Tako člen 45(1)(a) Uredbe 2018/848 najprej zahteva, da je uvoženi proizvod proizvod iz člena 2(1) te uredbe.

57 Nato člen 45(1)(c) te uredbe v bistvu zahteva, da so izvajalci dejavnosti v tretjih državah zmožni uvoznikom in nacionalnim organom v Uniji in teh tretjih državah kadar koli predložiti informacije, ki so nujne za zagotovitev sledljivosti zadevnega proizvoda.

58 Nazadnje, v skladu s členom 45(1)(b) iste uredbe mora izdelek, uvožen iz tretje države, izpolnjevati enega od pogojev iz te določbe.

59 Tako je, prvič, v primeru iz člena 45(1)(b)(i) Uredbe 2018/848 ta proizvod v bistvu skladen z določbami poglavij II, III in IV te uredbe, torej zlasti s pravili pridelave iz poglavja III navedene uredbe in pravili o označevanju iz poglavja IV navedene uredbe.

60 Drugič, v primeru iz člena 45(1)(b)(ii) Uredbe 2018/848 je navedeni proizvod, če prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 47 te uredbe, skladen s pogoji iz zadevnega trgovinskega sporazuma.

61 Tretjič, v primeru iz člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 proizvod, če prihaja iz tretje države, ki je za namene enakovrednosti priznana v skladu s členom 48(1) te uredbe, izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora te tretje države ter je uvožen s certifikatom o kontrolnem pregledu, ki ga izdajo pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora te tretje države in potrjuje skladnost tega proizvoda.

62 Iz samega besedila člena 45(1)(b) Uredbe 2018/848 izhaja, da so trije pogoji iz točk (i), (ii) oziroma (iii) te določbe alternativni pogoji, tako da zadostuje, da je izpolnjen le eden od njih, da se proizvod, uvožen iz tretje države, če izpolnjuje tudi druga dva pogoja iz člena 45(1)(a) in (c) te uredbe, lahko da v promet v Uniji kot ekološki proizvod.

63 Od teh treh alternativnih pogojev le pogoj iz člena 45(1)(b)(i) Uredbe 2018/848 zahteva, da mora biti uvoženi proizvod skladen z določbami poglavij II, III in IV te uredbe.

64 Zato bi se lahko proizvod, ki ustreza primeru iz člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, čeprav ni skladen z vsemi pravili pridelave iz poglavja III te uredbe, dal v promet v Uniji kot ekološki proizvod, če gre za proizvod iz tretje države, ki jo Unija priznava za namene enakovrednosti v skladu s členom 33(2) Uredbe št. 834/2007, na katerega se sklicuje člen 48(1) Uredbe 2018/848, in je skladen zlasti s pravili pridelave, ki veljajo v tej tretji državi in ki jih je Unija štela za enakovredne pravilom iz navedenega poglavja III.

65 V zvezi s tem je treba poudariti, da je pojem „enakovrednost“ v členu 3, točka 64, Uredbe 2018/848 opredeljen tako, da pomeni doseganje enakih ciljev in izpolnjevanje enakih načel z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti.

66 Zato sklicevanje na enakovrednost pravil pridelave, ki veljajo v zadevni tretji državi, v členu 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 nujno predpostavlja, da pravila, ki veljajo v tej tretji državi, sledijo istim ciljem in upoštevajo ista načela kot pravila, ki izhajajo iz določb poglavja II Uredbe 2018/848. V zvezi s pravili pridelave iz poglavja III te uredbe je iz te opredelitve razvidno, da ni nujno, da je ureditev navedene tretje države enaka ureditvi Unije, temveč mora zagotavljati enako „raven zagotavljanja skladnosti“, kot jo zahteva Unija za proizvode, proizvedene v Uniji.

67 Vendar, kot je bilo opozorjeno v točki 51 te sodbe, tako člen 30(2) kot tudi člen 33(1) Uredbe 2018/848 dovoljujeta uporabo izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, oziroma logotipa ekološke pridelave Evropske unije samo za proizvode, ki so skladni s to uredbo.

68 Nasprotno, nobena določba Uredbe 2018/848 ne dovoljuje uporabe teh izrazov ali tega logotipa za proizvode iz tretjih držav, priznanih za namene enakovrednosti, ki se sicer lahko uvažajo v Unijo v skladu s členom 45(1)(b)(ii) ali (iii) te uredbe, vendar niso skladni s pravili pridelave, določenimi v tej uredbi.

69 Jezikovna razlaga člena 30(2) in člena 33(1) Uredbe 2018/848, ki je bila predstavljena v točki 51 te sodbe, je torej potrjena zlasti s strukturo člena 45(1)(b) te uredbe. Zakonodajalec Unije je namreč hotel znotraj proizvodov, uvoženih kot ekološki, razlikovati med, na eni strani, proizvodi, ki so v skladu s poglavji II, III in IV te uredbe, in, na drugi strani, proizvodi, za katere veljajo enakovredna pravila v njihovi državi porekla, ki so kot taka priznana na podlagi trgovinskega sporazuma ali enostranskega ukrepa Unije.

70 Na drugem mestu, to razlago potrjujejo cilji Uredbe 2018/848, zlasti njene določbe o označevanju ekoloških proizvodov, med katerimi sta člena 30(2) in 33(1) te uredbe.

71 Najprej, kot izhaja iz uvodnih izjav 6, 9 in 123 Uredbe 2018/848, pravni okvir, oblikovan za izvajanje skupne kmetijske politike, katere del je ta uredba v okviru instrumentov iz člena 43(2) PDEU, je usmerjen v zagotavljanje poštene konkurence na notranjem trgu z ekološkimi proizvodi ter v ohranjanje in upravičevanje zaupanja potrošnikov v proizvode, ki so označeni kot ekološki. V ta namen je zakonodajalec Unije nameraval določiti pravila, ki bodo skladna z visokimi pričakovanji potrošnikov na tem področju in dovolj jasna za tiste, ki so jim namenjena. V zvezi s tem je v uvodni izjavi 15 Uredbe 2018/848 poudaril, da je zaupanje potrošnikov ključno za trg ekološke hrane, v uvodni izjavi 17 pa, da je cilj te uredbe med drugim vzpostaviti zaupanje in zaščititi interese potrošnikov.

72 Dalje, iz uvodne izjave 73 Uredbe 2018/848 je razvidno, da je cilj njenih določb o označevanju, vključno s tistimi o uporabi logotipa ekološke pridelave Evropske unije in izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, zaščititi interese izvajalcev dejavnosti, ki želijo, da so njihovi proizvodi na trgu ekološke pridelave pravilno opredeljeni in da delujejo pod pogoji poštene konkurence, in potrošnikov, ki morajo imeti možnost premišljene izbire med proizvodi, ki so jim na voljo.

73 Nazadnje, zlasti v zvezi z logotipom ekološke pridelave Evropske unije je v uvodnih izjavah od 77 do 79 Uredbe 2018/848 poudarjena želja zakonodajalca Unije, da se uporaba tega logotipa uredi tako, da se zagotovi jasnost za potrošnike na celotnem trgu Unije, da se jih ne zavaja glede ekološke narave zadevnega proizvoda kot celote in da se odpravi vsaka nejasnost o tem, ali ima proizvod poreklo v Uniji ali ne.

74 V obravnavani zadevi, kot je razvidno iz točk od 64 do 67 te sodbe, iz odločitve zakonodajalca Unije izhaja, da se lahko proizvodi, uvoženi iz tretjih držav v okviru režima enakovrednosti iz člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, dajo v promet v Uniji kot ekološki proizvodi, tudi če ne izpolnjujejo vseh zahtev iz te uredbe, zlasti iz njenih poglavij II in III. Po drugi strani pa morajo proizvodi, pridelani v Uniji, izpolnjevati vse te zahteve, da se lahko dajo v promet kot ekološki proizvodi.

75 V tem okviru bi dovoljenje, da se na notranjem trgu ekoloških proizvodov uporabljajo izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, in logotip ekološke pridelave Evropske unije tako za proizvode, ki so bili pridelani v Uniji ali tretjih državah v skladu s pravili pridelave, določenimi v Uredbi 2018/848, kot tudi za proizvode, ki so bili pridelani v tretjih državah v skladu s standardi, ki so le enakovredni tem pravilom pridelave, škodovalo pošteni konkurenci na notranjem trgu ekoloških proizvodov in povzročilo dvoumnost, ki bi lahko zavajala potrošnike.

76 Ti bi namreč v takem primeru lahko menili, da je proizvod, na katerem so izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ali logotip ekološke pridelave Evropske unije, skladen z vsemi zahtevami, določenimi v Uredbi 2018/848, zlasti njenih poglavjih II in III, medtem ko izpolnjuje le nacionalna pravila pridelave tretje države, iz katere se uvaža, ki so enakovredna pravilom pridelave iz te uredbe.

77 Natančneje, razlog za obstoj navedenega logotipa je ravno jasno in nedvoumno obvestiti potrošnike o tem, da je proizvod, na katerem se ta logotip pojavlja, popolnoma v skladu z vsemi zahtevami, določenimi z Uredbo 2018/848, in ne le s pravili, ki so enakovredna pravilom te uredbe. To velja še toliko bolj, ker je ta logotip v skladu s členom 33(2) te uredbe uradno potrdilo Evropske unije.

78 Okoliščina, ki jo poudarja zlasti Komisija, da je treba v skladu s členom 32(2) Uredbe št. 2018/848, kadar je na proizvodu uporabljen logotip ekološke pridelave Evropske unije, dodati navedbo o kraju pridelave kmetijskih surovin, ki sestavljajo ta proizvod, ne more zadostovati, da bi se preprečila vsakršna dvoumnost. Potrošnik na podlagi take navedbe namreč ne more vedeti, ali je uvoženi proizvod skladen s pravili pridelave iz Uredbe 2018/848 ali pa je skladen samo s pravili pridelave, ki so enakovredna pravilom iz te uredbe.

79 Zato je treba skleniti, da proizvod, uvožen iz tretje države, ki naj bi se dal v promet v Uniji kot ekološki proizvod v skladu s členom 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, za svoje označevanje ne sme uporabljati niti logotipa ekološke pridelave Evropske unije niti načeloma izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo.

*Uporaba logotipa ekološke pridelave tretje države*

80 Vendar je v delu, v katerem Uredba 2018/848 zlasti v poglavju VII vsebuje določbe, ki urejajo trgovino s tretjimi državami, namen te uredbe tudi uvesti določena pravila, ki se uporabljajo za mednarodno trgovino z ekološkimi proizvodi, da bi, kot je Svet upravičeno poudaril na obravnavi, olajšali na eni strani dobavo, razpoložljivost ponudbe in zadovoljitev vse večjega povpraševanja po teh proizvodih v Uniji, in na drugi strani – na podlagi dvostranskih sporazumov – izvoz teh proizvodov s poreklom iz Unije v tretje države.

81 Ravno v ta okvir je umeščen člen 45(1)(b)(iii) navedene uredbe, ki Komisiji podeljuje pristojnost za priznavanje, da so pravila tretje države enakovredna pravilom iz Uredbe 2018/848.

82 Iz spisa, ki je na voljo Sodišču, je razvidno, da so nekateri proizvodi, uvoženi kot ekološki proizvodi na podlagi ureditve enakovrednosti iz člena 45(1)(b)(iii) te uredbe, označeni z logotipom ekološke pridelave tretje države, od koder so bili uvoženi, in da tak logotip lahko vsebuje izraze, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, kot so „biologique“, „ecológico“ ali „organic“, ali izpeljanke in pomanjševalnice teh izrazov, kot sta „bio“ ali „eco“.

83 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da uporaba logotipa ekološke pridelave tretje države, iz katere so proizvodi uvoženi, za take proizvode ne more škodovati pošteni konkurenci na notranjem trgu ekoloških proizvodov ali povzročiti dvoumnosti, ki bi lahko zavajala potrošnike. Poleg tega, da uporaba logotipa ekološke pridelave tretje države, ki se razlikuje od logotipa ekološke pridelave Evropske unije, s konkurenčnega vidika zadevnih proizvodov ne postavlja na enako raven, uporaba logotipa ekološke pridelave tretje države namreč prav tako verjetno ne daje vtisa, da so zadevni uvoženi proizvodi skladni z vsemi zahtevami iz Uredbe 2018/848.

84 Iz tega izhaja, da morajo ne glede na ugotovitev iz točke 80 te sodbe, da se zagotovi polni učinek zlasti člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 in se ohranijo pooblastila, ki jih ta uredba podeljuje Komisiji, proizvodi, uvoženi na podlagi te določbe, ki imajo dostop do trga Unije „kot ekološki proizvodi“, imeti možnost uporabe logotipa ekološke pridelave tretje države, od koder izvirajo, tudi če ta logotip vsebuje izraze, ki so enaki izrazom, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, v smislu člena 30(1) navedene uredbe in Priloge IV k tej uredbi.

85 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti:

– Člen 30(2) in člen 33(1) Uredbe 2018/848 je treba razlagati tako, da se niti logotip ekološke pridelave Evropske unije niti načeloma izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ne smejo uporabljati za predelano hrano, ki se uvozi iz tretje države pod pogoji iz člena 45(1)(b)(iii) in člena 48(1) te uredbe, da se da v promet v Uniji kot ekološki proizvod, saj ta hrana, ker vsebuje minerale in vitamine nerastlinskega izvora, ne izpolnjuje pogojev iz člena 16(1) te uredbe v povezavi s točko 2.2.2(f) dela IV Priloge II k tej uredbi.

– Lahko pa se logotip ekološke pridelave te tretje države uporablja v Uniji za tako hrano, tudi če ta logotip vsebuje izraze, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo v smislu člena 30(1) te uredbe in Priloge IV k tej uredbi.

***Drugo in tretje vprašanje***

86 Glede na odgovor na prvo vprašanje ni treba odgovoriti na drugo in tretje vprašanje.

## Stroški

87 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

**Člen 30(2) in člen 33(1) Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007**

**je treba razlagati tako, da:**

**se niti logotip ekološke pridelave Evropske unije niti načeloma izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ne smejo uporabljati za predelano hrano, ki se uvozi iz tretje države pod pogoji iz člena 45(1)(b)(iii) in člena 48(1) te uredbe, da se da v promet v Evropski uniji kot ekološki proizvod, saj ta hrana, ker vsebuje minerale in vitamine nerastlinskega izvora, ne izpolnjuje pogojev iz člena 16(1) te uredbe v povezavi s točko 2.2.2(f) dela IV Priloge II k tej uredbi.**

**Lahko pa se logotip ekološke pridelave te tretje države uporablja v Uniji za tako hrano, tudi če ta logotip vsebuje izraze, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo v smislu člena 30(1) te uredbe in Priloge IV k tej uredbi.**

Podpisi